

Datum: 19.03.2015

09:27

Medij: www.danas.rs

Link: http://www.danas.rs/danasrs/kultura/obnova_manakove_kuce_do_kraja_godine.11.html?

Autori: Autor: A. Ćuk

Teme: Etnografski muzej Srbije; Manakova kuća

Naslov: Obnova Manakove kuće do kraja godine

4545

Beograd - Kuća Manaka Mihailovića, cincarskog doseljenika iz Makedonije, čije je ime ovo kulturno istorijsko zdanje u sklopu Etnografskog muzeja zadržalo do danas, biće rekonstruisana kako je i obećao ministar kulture i informisanja Ivan Tasovac do kraja 2015. Sa sanacijom i uređenjem ovog spomenika kulture, kao i ambijenta oko njega, krenuće se početkom juna, a za radove je odobreno 33 miliona dinara, saopšteno je na jučerašnjoj konferenciji za novinare. Do kraja godine biće urađeno unutrašnje i spoljno osvetljenje, protivpožarni alarmi, a, prema projektu, planirana je prenamena određenih prostorija radi postizanja bolje funkcionalnosti zdanja. Prema rečima Jasminke Protić, arhitektice iz JAP studija, biće sanirane električne instalacije, kao i problemi sa vlagom, zatim fasada, koja je, kako je ukazala, prilično oštećena i unakažena grafitima a svi radovi će se izvoditi u saglasnosti sa Zavodom za zaštitu spomenika grada Beograda. Ona je napomenula kako je od velike važnosti ambijentalno uređenje budući da je zdanje smešteno u atraktivnoj i urbanoj gradskoj zoni. Kada ga uredi, ono će tokom letnjih meseci moći da se koristi za različite programe. "Ambijentalno uređenje je veoma bitno pošto će Kuću podići na nivo koji joj pripada", istakla je Protićeva. Kako su predstavnici medija juče mogli da saznaju, cilj projekta je da se kako Manakova kuća, tako i dvorišta koja se nalaze oko nje uredi tako da postanu svojevrsna oaza u trenutno najpopularnijem kraju grada - Savamali. Mirjana Menković, v. d. direktora Etnografskog muzeja, istakla je da će do kraja maja prikupiti sve dozvole koje su im potrebne, a da se nadaju da će do kraja aprila raspisati glavni tender. Ona je napomenula i da će do otvaranja renoviranog zdanja raditi i na osavremenjavanju postavke i pristupu programima, koje će oblikovati tako da privuku što veći broj posetilaca. Takođe, biće otvorena i prva muzejska prodavnica u kojoj će biti promovisani nematerijalna kulturna baština i stari zanati. Manakova kuća sagrađena je 1830. godine na starom putu koji je povezivao Varoš kapiju i Savamalsku četvrt, na parceli nepravilnog oblika, što je uslovalo da i osnova objekta bude takva. Ima bondručnu konstrukciju, sastoji se od podruma zidanog kamenom, prizemlja i sprata. U prošlosti, prizemlje je funkcionisalo kao kafana i pekara, a na spratu je bio stambeni prostor. Vladao je, dakle, sličan raspored, kao i u današnjim stambenim zgradama u Beogradu. Ipak ono što izdvaja Manakovu kuću jeste da po svojim karakteristikama predstavlja jedan od retkih sačuvanih objekata stambene istočnjačko-balkanske arhitekture. Stoga ne čudi što je nakon konzervatorsko-restauratorskih radova, koje je namenski od 1964. do 1968. godine izveo Zavod za zaštitu spomenika kulture Beograda, upravo ovo zdanje postalo kuća, to jest muzej u kome je udomljena Etnografska spomen-zbirka Hristifora Crnilovića, koji je pored slikarstva bio veoma zainteresovan za proučavanje i prikupljanje etnografskih i umetničkih predmeta narodne kulturne baštine u južnoj Srbiji, kosovsko-metohijskoj oblasti i Makedoniji. Posle njegove smrti Zbirka je predata gradu Beogradu uz uslov da se čuva kao posebna celina. Grad je za smeštaj Zbirke obezbedio obnovljeno i restaurirano staro zdanje - Manakovu kuću - i obavezao Etnografski muzej da vodi brigu o njoj. Zbirka sadrži 2.600 predmeta velike kulturne vrednosti - na spratu Manakove kuće je stalna postavka "Narodne nošnje i nakit centralnobalkanskog područja iz XIX i prvih decenija XX veka"; u prizemlju galerijski prostor za povremene izložbe i različite programske aktivnosti inspirisane srpskom tradicionalnom kulturom kao što su koncerti, predavanja, kursevi starih zanata... Dragocenosti Među brojnim kulturnim dragocenostima ova kuća čuva 1.617 negativ ploča objekata snimljenih na terenu, oko 23.000 listova rukopisne građe zabeležene na terenu i iz literature, preko 700 knjiga i časopisa pretežno istorijsko-etnografskog sadržaja. Najveći deo zbirke čine seoske i gradske nošnje i nakit. U manjoj meri zastupljeni su pokućstvo, delovi drvorezbaranih enterijera, različito posuđe, ćilimi, alati pojedinih zanata i zanimanja, pribori za pušenje, pisanje, češljanje, predenje, bojenje, tkanje, oružje, delovi konjske opreme, muzički instrumenti, crkvene relikvije, predmeti uz običaje. Hristifor Crnilović se interesovao i za predmete ranijih epoha, pa su ovde i arheološki, numizmatički predmeti, kao oko 500 razglednica na kojima su predstavljene narodne nošnje, ornamentika i narodni plesovi iz svih krajeva bivše Jugoslavije.

Datum: 20.03.2015 09:27

Medij: www.politika.rs

Link: <http://www.politika.rs/rubrike/Beograd/Obnova-Manakove-kuce-posle-pet-decenija.lt.html>

Autori:

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Obnova Manakove kuće posle pet decenija

3806

Do kraja ove godine trebalo bi da bude završeno parterno uređenje, ozelenjavanje i popločavanje prostora oko zdanja, osvetljavanje objekta, ugradnja video-nadzora i protivpožarne zaštite, obnova svih instalacija, uređenje dvorišta...

Manakova kuća – jedan od najstarijih graditeljskih kulturnih spomenika Beograda – ponovo će biti obnovljena posle 47 godina, koliko je prošlo od poslednjih restauratorskih radova Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture. Detaljno parterno i ambijentalno uređenje zdanja podignutog tridesetih godina 19. veka počće krajem maja, najavljuje Mirjana Menković, v. d. direktora Etnografskog muzeja, pod čijim okriljem Manakova kuća radi od 1968. godine. Rekonstrukcija, osavremenjivanje i zaštita ovog spomenika kulture od velikog značaja (proglašen 1979) trebalo bi da bude završena do kraja ove godine. Za taj posao Ministarstvo kulture izdvojilo je 33 miliona dinara.

– Projektom rekonstrukcije koji je uradio JAP studio predviđa se parterno uređenje kuće, stvaranje takozvanog urbanog džepa. To znači da će biti ozelenjen i popločan okolni prostor kako bi se ovaj kulturno-istorijski spomenik izdvojio iz ambijenta u Ulici Gavrila Principa – objašnjava v. d. direktora Etnografskog muzeja. Na spisku prioriternih radova, kako ističe, nalazi se unutrašnje i spoljašnje osvetljavanje zdanja, ugradnja video-nadzora, osposobljavanje protivpožarne zaštite, obnova svih instalacija, sređivanje oba dvorišta, popločavanje dela Ulice Kraljevića Marka i obeležavanje kuće.

„Muzej u malom“ svečano je otvoren krajem 1968. kao jedinica Etnografskog muzeja u kojoj je smešten dragoceni legat Hristifora Crnilovića sa stalnom izložbenom postavkom „Narodne nošnje i nakit centralnog balkanskog područja iz 19. i prvih decenija 20. veka“. Spomen-zbirka čuvenog kolekcionara i slikara sadrži 2.600 predmeta od velike kulturne vrednosti, bogatu foto-dokumentaciju, biblioteku sa oko 700 stručnih knjiga i časopisa i oko 22.000 listova rukopisne građe.

Kako objašnjava kustos i muzejski savetnik Dragana Stojković, stalna postavka sadrži nakit, seoske i gradske narodne nošnje iz južne Srbije, Makedonije i sa KiM. Ekspoziti su raspoređeni u osam prostorija, a predstavljeni su šopski, moravski i vardarski tip nošnji.

– Najstariji komplet potiče iz šopske oblasti. Reč je o unikatnoj nošnji, nema je nijedan drugi muzej. Zbirku nošnji i nakita Crnilović je sakupljao između dva svetska rata, što ne znači da u njoj nema i drugih kolekcija. Vrednom je čine i kolekcije drvorezbarenih elemenata enterijera, uskršnjih jaja, crkvenih relikvija, različitog posuđa, ćilima, alata pojedinih zanata i zanimanja – nabraja kustos Manakove kuće.

Rekonstrukcijom ovog zdanja stalna izložba biće samo delimično izmenjena i obogaćena. Sa dosadašnjim i budućim programima Etnografskog muzeja (izložbama, predavanjima, školama i kursevima starih i tradicionalnih zanata, prodavnicom suvenira) stalna postavka ubuduće će imati zadatak da predstavi najbolje srpske brendove. To su, u prvom redu, produkti tradicionalnih i umetničkih zanata, kao i gastronomska ponuda.

Starobalkanski tip gradske kuće

Manakova kuća pripada tipu starobalkanske kuće, kojih u Beogradu gotovo da više i nema. U toj grupi su Konak kneginje Ljubice i kafana „Znak pitanja“. U državnim knjigama iz 1860. ova kuća pominje se kao „mejana“ Manaka Mihajlovića.

– Postoje priče i da je ovaj objekat bio kuća nekog turskog age, tatar pošta u vreme kneza Miloša, ali i poznata gradska kafana. Zdanje sagrađeno u bondručnoj konstrukciji ima nekoliko nivoa: podrum sazidan u kamenu, prizemlje u kojem su nekada bili pekara, kafana ili magacin, dok su na spratu bile odaje za odmor i gostinjske sobe. Sada se tu nalazi stalna postavka, a u prizemlju se organizuju

Datum: 20.03.2015 09:27

Medij: www.politika.rs

Link: <http://www.politika.rs/rubrike/Beograd/Obnova-Manakove-kuce-posle-pet-decenija.lt.html>

Autori:

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Obnova Manakove kuće posle pet decenija

223

tematske izložbe – objašnjava kustos Manakove kuće.

Na krovu zdanja u Ulici Gavrila Principa dominiraju vitki, lepo ukrašeni dimnjaci. Prepoznatljivi elementi na fasadi su drveni tremovi i divanhane okrenuti prema dvorištu.